

Kanta-lääkityslistan määrittelyt Järjestelmätoimittajat

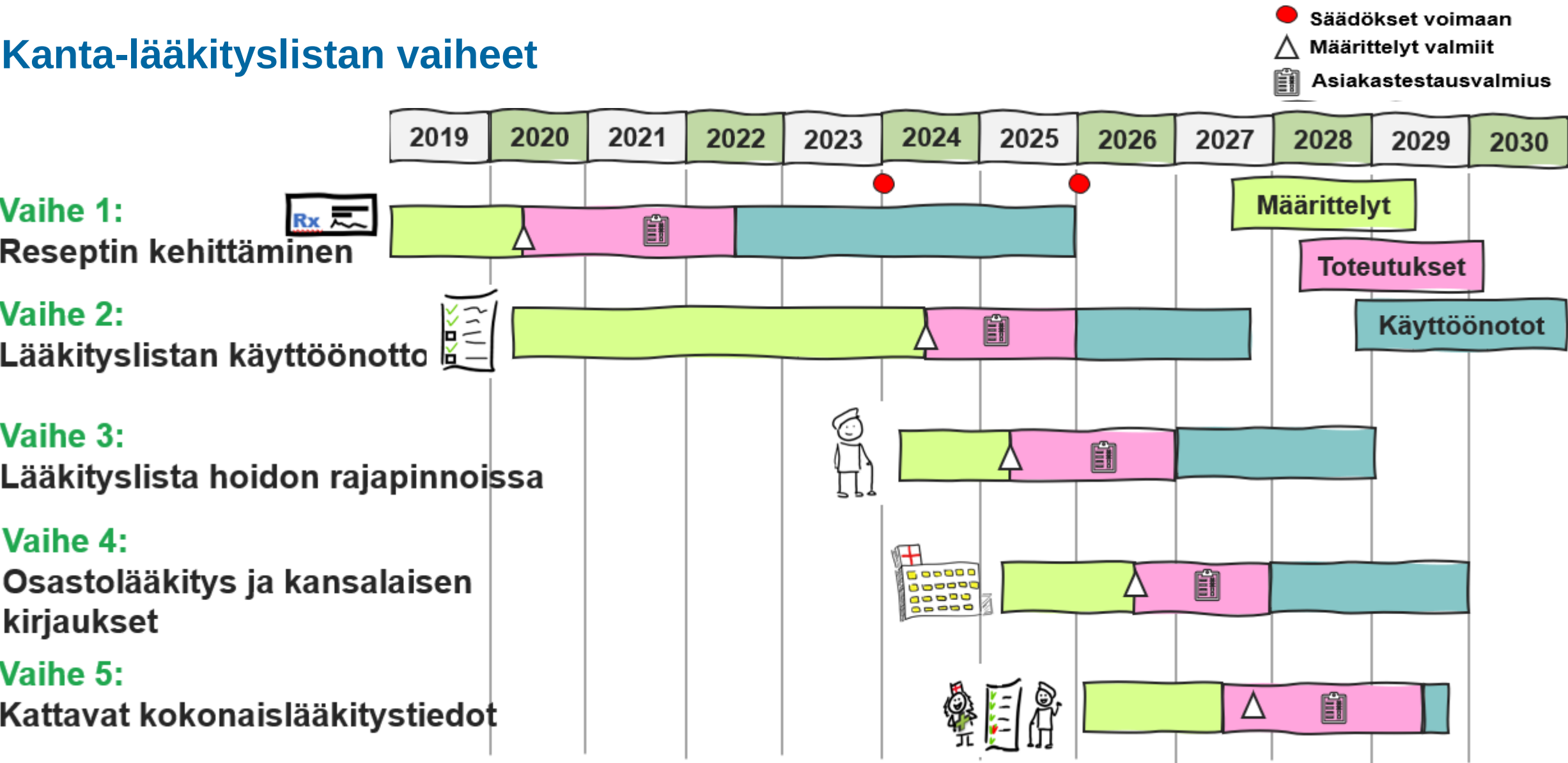
26.4.2024

Kan
ta

Sisällysluettelo

- Kanta-lääkityslistan määrittelyt ja aikataulut / Kirsi Vainio, Kela
- Kanta-lääkityslistan koulutus ja markkinointi / Johanna Palvimo, THL
- Kanta-lääkityslistan määrittelyt potilastieto- ja apteekkijärjestelmät / Katariina Lassila, Kela
- Kanta-lääkityslistan CDA ja MR määrittelyt / Mirkka Pettersson, Kela
- Kanta-lääkityslistan FHIR määrittelyt / Mirkka Pettersson, Kela
- Kanta-lääkityslistan eteenpäin yhteensopivuuden vaatimukset / siirtymäaika / Kimmo Rissanen, Kela

Kanta-lääkityslistan vaiheet

Kanta-lääkityslista (vaihe 2)

- V5.0.0 määrittelyt julkaistu 19.10.2023
- V5.1.1 toiminnalliset ja HL7 v.5.00 RC2 määrittelyt julkaistu 4.4.2024
 - lisätty ruotsinkielinen annostusohje
 - lisätty antoreitin puolisuus rakenne
 - lääkkeen määräämisasetuksen edellyttämät muutokset
 - teknisiä tarkennuksia syksyn 2023 julkaistuihin määrittelyihin, ei toiminnallisuusmuutoksia
- Tulossa myöhemmin määrittelyt
 - Kieltoasiakirja
 - Tulostemuutokset

Kanta-lääkityslista aikataulut

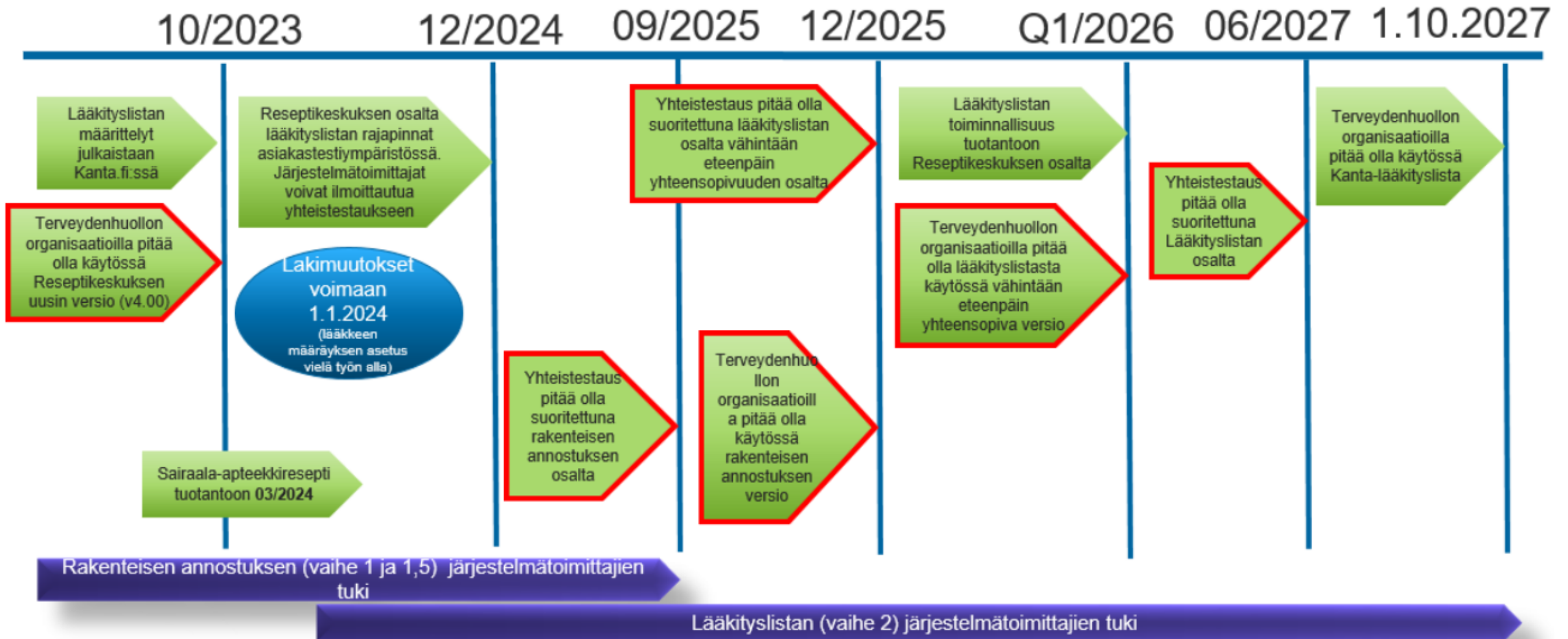
Rakenteinen annostus

- Toiminnallisuus oltava hyväksytysti yhteistestattu järjestelmissä 30.9.2025 mennessä
- Oltava käyttöönotettu asiakkaille 31.12.2025 mennessä

Kanta-lääkityslista

- Reseptikeskus tuotantoon Q1/2026
- Eteenpäin yhteensopivuus oltava hyväksytysti yhteistestattu 31.12.2025 mennessä
 - Käyttöönotot tehty ennen Reseptikeskuksen käyttöönottoa Q1/2026
- Kanta-lääkityslistan toiminnallisuus oltava hyväksytysti yhteistestattu 1.6.2027 mennessä
- Oltava käyttöönotettu asiakkaille 1.10.2027 mennessä

Kanta-lääkityslistan kehitys 2023 - 2027

Kanta-lääkityslistan koulutus ja markkinointi

Määrittelyjen esittelytilaisuus /
Järjestelmätoimittajat
26.4.2024

Kan
ta

Kanta-lääkityslistaan liittyvä koulutus ja markkinointi 1/3

Tapahtumat ja luennot

- ATK-päivät (2024 ja 2025)
- Lääkäripäivät/Lääketiedepäivät
 - Helsinki (01/2024 ja 2025?)
 - Kuopio (09/2024)
 - Turku (11/2024 tai 2025)
 - Oulu (02/2025)
 - Tampere (03/2025)
- Sairaanhoidajapäivät (2025)
- Farmasian päivät (11/2024 ja 2025)

Kanta-lääkityslistaan liittyvä koulutus ja markkinointi 2/3

Koulutukset ja koulutusmateriaali

- Kanta-lääkityslistan toimintamalli julkaistaan kesäkuussa 2024
- [Tapahtumat ja koulutukset - Sote-ammattilaiset - Kanta.fi](#)
 - Syksyllä 2024
 - Erikseen materiaalia terveydenhuollon ja apteekkien ammattilaisille
 - Erillinen materiaali myös siirtymäajan toimintamalleille
- Järjestelmätoimittajien ja terveydenhuollon organisaatioiden käytettävissä

Kanta-lääkityslistaan liittyvä koulutus ja markkinointi 3/3

Muu viestintä

- THL.fi
- Kanta.fi
- Viestitään alan ammattilaisten lehdissä (esim. SIC!, Lääkärilehti, Mediuutiset, Farmasia)
- Yhteistyö Lääkeinformaatioverkoston kanssa
 - Lääkeinformaatioverkoston sivut
 - Terveystietä! –lehti, Meidän apteekki
 - Sidosryhmät

Kanta-lääkityslista

Toiminnalliset määrittelyt Vaihe 2

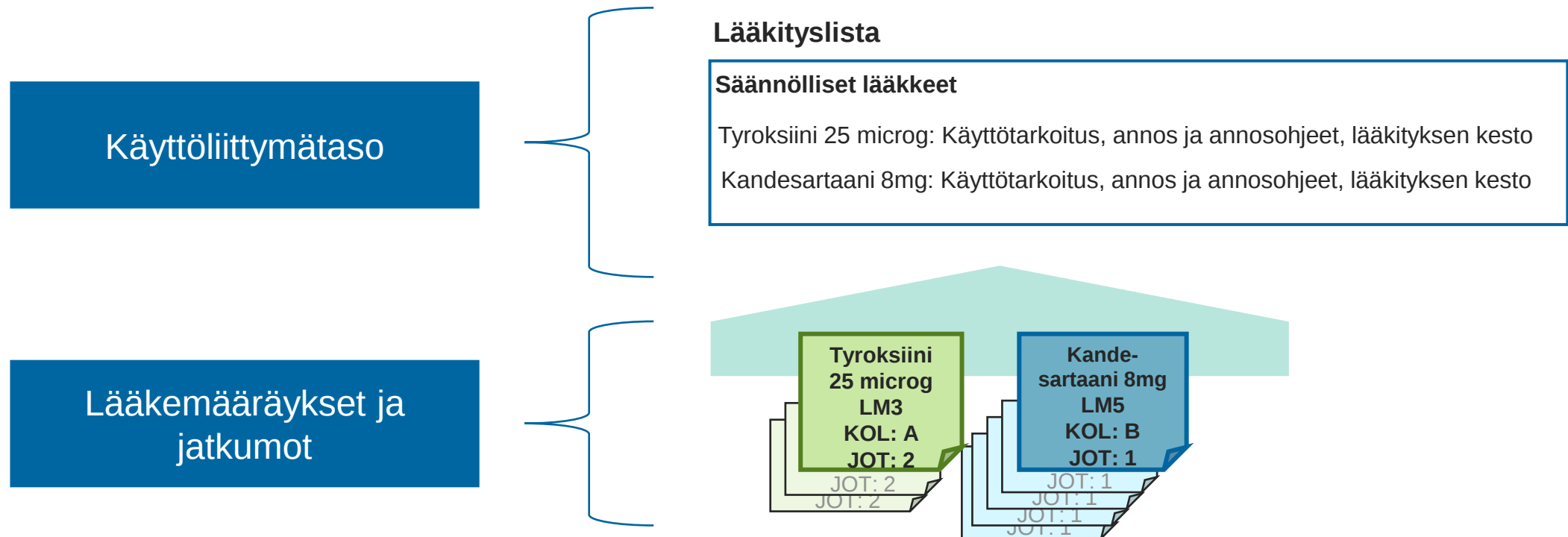
Määrittelyjen esittelytilaisuus /
Järjestelmätoimittajat
26.4.2024

Lääkityslista on yksi, yhtenäinen lista ja muodostuu käytössä olevista lääkemääräyksistä

Esimerkki: Henkilöllä on lääkityslistalla kaksi lääkettä:

- Tyroksiini 25 microg.
- Kandesartaani 8mg

Lääkemääräykset kytketään toisiinsa tunnisteiden avulla. Kytkentöjen avulla lääkemääräykset muodostavat lääkejatkumoita, joiden uusin lääkemääräys on voimassa

Lääkityslista on yksi, yhtenäinen lista ja muodostuu käytössä olevista lääkemääräyksistä

- Samat, yhtenäiset tiedot ovat näytettävissä ja käsiteltävissä yhden lääkityslistan kautta.
 - PTJ:t: ei useita listoja, aiemmin esim. PTJ:n oma lääkityslistatoiminnallisuus + Reseptikeskuksen reseptihaut).
 - AJ:t: ei useita listoja, aiemmin esim. AJ:n omat, tallennetut tiedot + Reseptikeskuksen reseptihaut.

Huom! Edelleen tietoja voi hakea ja käsitellä lääkemääräyskohtaisesti sekä hyödyntää järjestelmien omia toimintoja.

Lääkityslistan ajantasaisena pitäminen on helpompaa. Ei tarvetta esim. ensin päivittää järjestelmän omia tietoja ja sen mukaan tehdä erillisiä toimenpiteitä Reseptikeskuksen tietoihin.

Lääkityslistan määrittelyt antavat ”minimivaatimukset” listan toimintoihin: tietoja voidaan hakea ja käsitellä laajemminkin (järjestelmän toimintaperiaatteet ja käytettävyys).

Lääkityslista on yksi, yhtenäinen lista ja muodostuu käytössä olevista lääkemääräyksistä

- Lääkemääräykset on liitetty lääkejatkumoiksi
 - PTJ:t: ei useita, samaa lääkettä koskevia "rivejä" listassa
 - Sama lääke listalla useita kertoja: ei tietoa, että millä ohjeella potilas itse asiassa on lääkettä käyttänyt
 - AJ:t: ei useita, samaan aikaan voimassa olevia lääkemääräyksiä
 - Samoja, voimassa olevia lääkemääräyksiä: ei tietoa, minkä määräyksen ohje on potilaalle se oikea, ja miten paljon lääkettä voidaan vielä yhteensä toimittaa jne.

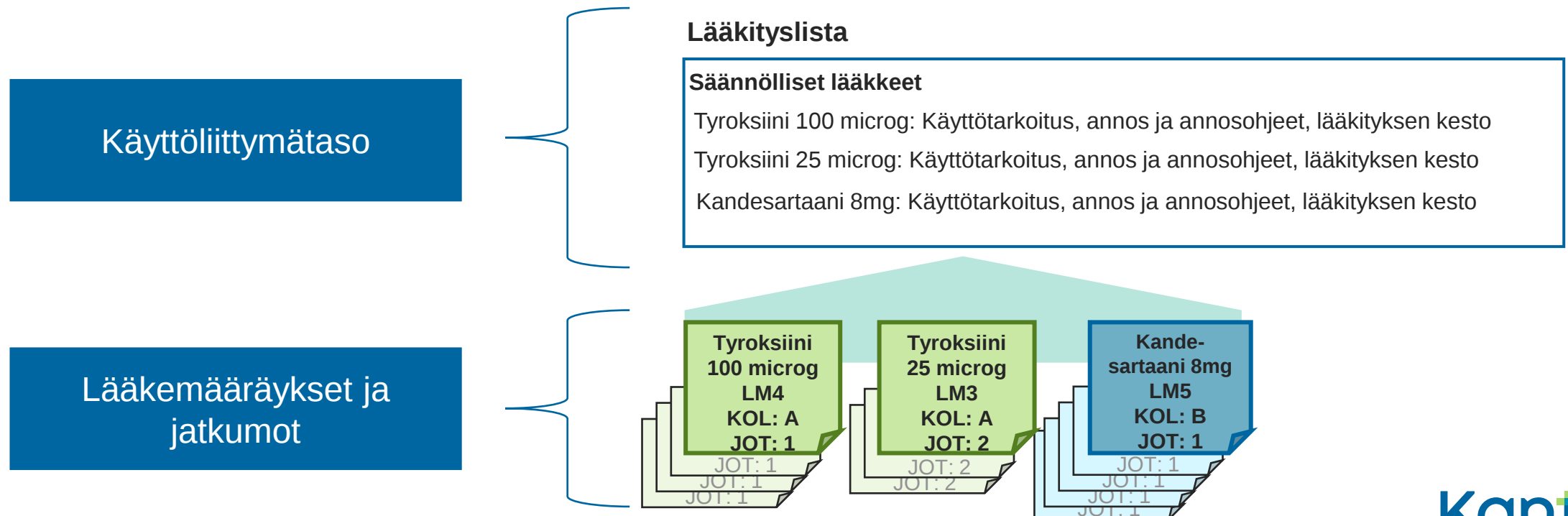
Tämä vähentää potilaan lääkitystiedon käsittelyyn liittyvää työtä sekä muuta työtä (esim. epäselvyyksien selvittely).

Huom! Jos potilas tarvitsee samasta lääkkeestä useamman määräyksen yhtä aikaa, tämän toteutus on mahdollista (rinnakkaiset lääkkeet lääkityslistalla)

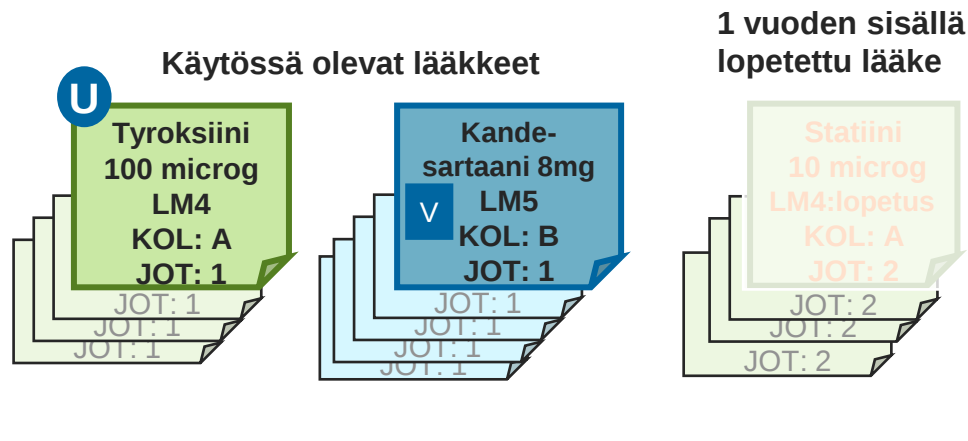
Lääkityslistan tiedot haetaan lääkityslistan tarkastelussa järjestelmiin Reseptikeskuksesta

Esimerkki: Henkilöllä on lääkityslistalla kolme lääketta:

- Tyroksiini 100 microg
 - Tyroksiini 25 microg.
 - Kandesartaani 8mg
- Tyroksiini 100 microg. ja Tyroksiini 25 microg. on sama vaikuttava aine eli lääkkeillä on sama **käytössä olevan lääkkeen tunniste (KOL)**.
 - Tyroksiinin eri vahvuudet on käytössä yhtä aikaa eli ne ovat rinnakkaisia lääkkeitä: niillä on **eri jatkumon osatunnisteet (JOT)**.
 - Kandesartaani 8 mg sisältää eri vaikuttavat aineet kuin Tyroksiini 100 microg. Ja tyroksiini 25 microg.
 - Kandesartaanilla on **eri käytössä olevan lääkkeen tunniste (KOL)** kuin tyroksiini 100 microg. ja tyroksiini 25 microg.
 - **Jokaisen listalla olevan lääkkeen lääkemääräykset muodostavat omat jatkumot ja niistä on voimassa yhdet, uusimmat lääkemääräykset (LM).**

Lääkityslistan tarkastelu

Lääkityslista

Säännölliset lääkkeet

Tyroksiini 100 microg: Käyttötarkoitus, annos ja annosohjeet, lääkityksen kesto (voimassaoleva uusimispyyntö)

Kandesartaani 8mg: Käyttötarkoitus, annos ja annosohjeet, lääkityksen kesto (lääkemääräyksessä varaus)

1 vuoden sisällä lopetetut lääkkeet

Statiini 10 microg: Käyttötarkoitus, annos ja annosohjeet, lopetuspäivämäärä

Lääkityslistan perushaussa palautuu **”voimassaoleva lääkehoito”**:

- Lääkehoitojen uusimman lääkemääräyksen tiedot: sisältäen tiedon lääkemääräyksen uusimispyynnön tilasta sekä uusimman toimituksen tiedot
 - Lääkemääräyksen tilatiedot
 - Tiedot 1 vuoden sisällä lopetetuista lääkkeistä (lopetusmerkinnät)
 - Tiedot 1 vuoden sisällä väärin tietojen antamisen/ pakottamisen vuoksi mitätöidyistä lääkkeistä
- Muitakin tietoja voi näyttämisessä hyödyntää, mutta tämä vaatii muita hakuja.

Historiahauille on useampi haku, jossa voidaan parametrien määrittämisellä rajata haettavia tietoja

Apteekkijärjestelmällä voi myös edelleen hakea määräysten tietoja niiden tunnistilla. Voidaan myös hakea esim. hakea kaikkien toimitusten tiedot.

Kuka voi tarkastella ja käyttää lääkityslistaa?

Keskeisimmät roolit (PTJ):

- **Katselukäyttäjä** (esim. sairaanhoitaja, farmaseutti): oikeus tarkastella lääkityslistan tietoja (ml. Toimitusten tiedot)
- **Muuttaja** (esim. sairaanhoitaja, farmaseutti): voi muuttaa lääkärin ohjeiden mukaisesti tietoja, jolloin luodaan aina uusi lääkemääräys. Muuttaja voi myös korjata ja mitätöidä itse tallentamiaan lääkemääräyksiä.
- **Määrääjä**: lääkäri ja rajatun lääkkeen määräämisoikeuden omaava sairaanhoitaja: voi aloittaa ja lopettaa uusia lääkkeitä lääkityslistalle: **uuden lääkkeen lääkemääräyksen laatiminen ja lopetusmerkinnän laatiminen**

Kuka voi tarkastella ja käyttää lääkityslistaa?

(Keskeisimmät) roolit (AJ):

- **Proviisori tai farmaseutti:** oikeus tarkastella lääkityslistan ja toimitusten tietoja.
- **Farmasian opiskelija:** ei voi itse allekirjoittaa ja lähettää.
- **Apteekkijärjestelmätöimittajan palveluksessa oleva tekninen henkilö:** oikeus tiettyihin Reseptikeskuksen tietoihin.
- **Lääketeknikko:** ei oikeutta Reseptikeskuksen tietoihin.

Lääkityslistan tarkastelu

Muita huomioita:

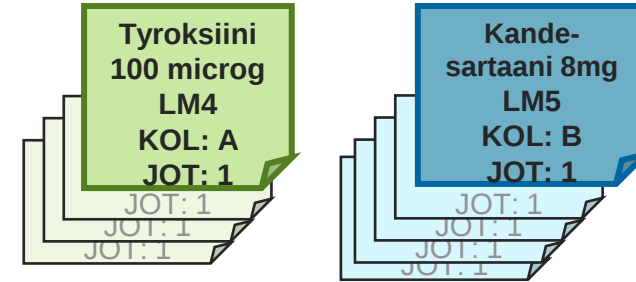
- **Kiellot:** haussa palautuu kielloista huolimatta käyttäjän itse laatimat määräykset, kyseisen palvelunantajan toimintayksikössä laaditut määräykset sekä määräykset, joihin on kohdistettu uusimispyyntö.
- **Lopetettu lääke:** kun lääke on lopetettu/määrätty loppumaan esim. 1.4.2024, se palautuu listassa voimassaolevana lääkkeenä 1.4.2024. Eräajo muuttaa lääkkeen lopetetuksi ja lääke palautuu lopetettuna lääkkeenä 2.4.2024 alkaen.

Määrää uusi lääke

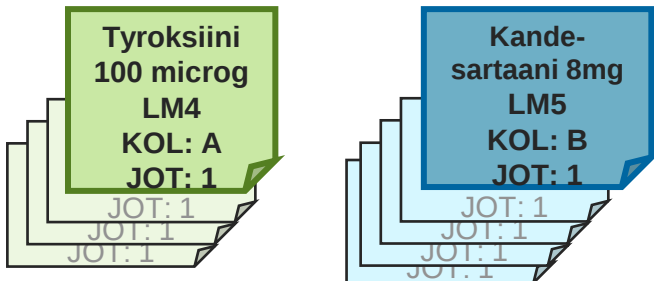
Esimerkki: Henkilöllä on lääkityslistalla kaksi lääkettä:

- Tyroksiini 100 microg
- Kandesartaani 8mg
- Nyt henkilölle määrätään käyttöön Statiini 10 mg.
- Statiini 10 mg on uusi lääke lääkityslistalla: sillä on oma **käytössä olevan lääkkeen tunniste (KOL)**.

Lääkityslista

Määrää uusi lääke (aloitetaan Statiini 10 mg):

Uusi lääkemääräys (Statiini 10 mg) muodostaa oman jatkumon.

Potilaalla on lääkityslistalla nyt kolme lääkettä: Tyroksiini, Kandesartaani ja Statiini

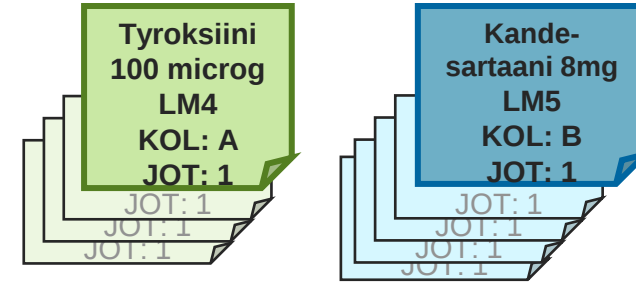

Määrää rinnakkainen lääke

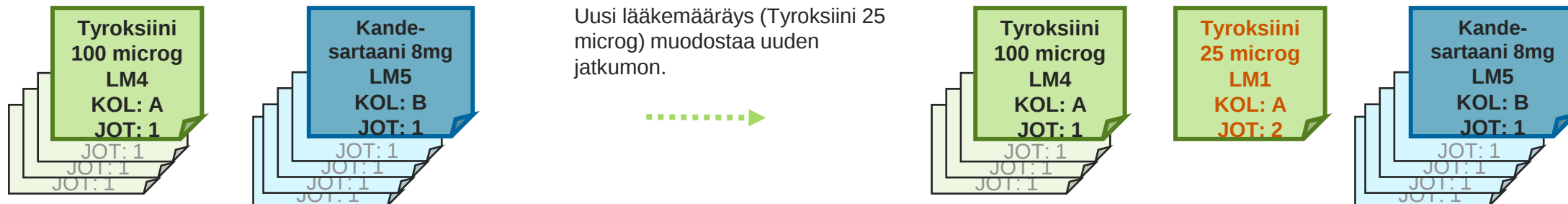
Esimerkki: Henkilöllä on lääkityslistalla kaksi lääketta:

- Tyroksiini 100 microg
- Kandesartaani 8mg
- Nyt henkilölle määrätään käyttöön samanaikaisesti myös Tyroksiini 25 microg.
- Tyroksiini 100 microg. Ja tyroksiini 25 microg. On sama vaikuttava aine eli lääkkeillä on sama **käytössä olevan lääkkeen tunniste (KOL)**.
 - Tyroksiinin eri vahvuudet tulevat käyttöön yhtä aikaa eli ne ovat rinnakkaisia lääkkeitä: niillä on **eri jatkumon osatunnisteet (JOT)**.

Lääkityslista

Määrää rinnakkainen lääke (aloitetaan Tyroksiini 25 microg Tyroksiini 100 microg. rinnalle):

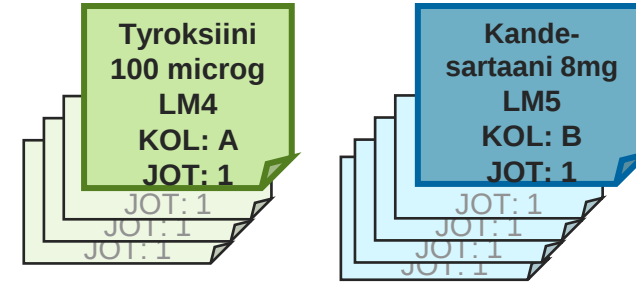
Tietojärjestelmä tarkistaa lääkitystiedot ATC-koodin perusteella ja kysyy käyttäjältä liitetäänkö tyroksiinin lääkemääräys jo olemassa olevaan jatkumoon (lääkityksen muuttaminen) vai määrätäänkö käyttöön rinnakkainen lääke

Muuta lääkettä

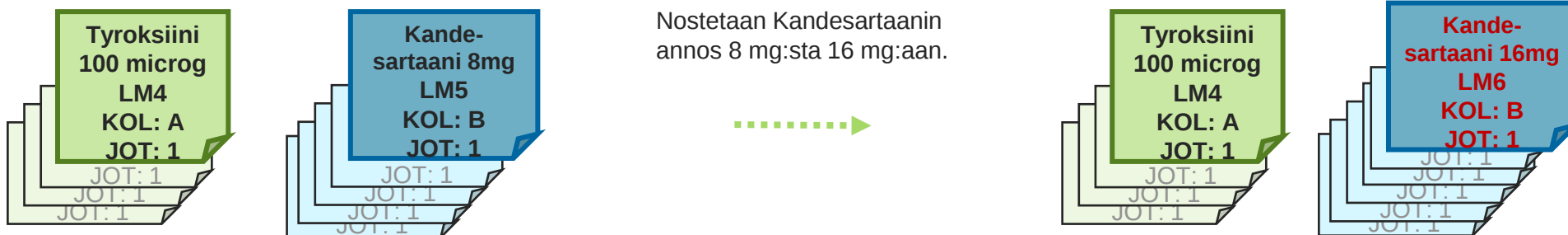
Esimerkki: Henkilöllä on lääkityslistalla kaksi lääkettä:

- Tyroksiini 100 microg
- Kandesartaani 8mg
- Nyt henkilön kandesartaani-annosta nostetaan 16 mg:aan.
- Tietojärjestelmä kopioi kandesartaani 8 mg-lääkemääräyksen tiedot muuttamisen pohjaksi.
- Käyttäjä muuttaa haluttuja tietoja ja tallentaa lääkemääräyksen.
- **Edellinen lääkemääräys (LM5) lakkaa olemasta voimassa**

Lääkityslista

Muutetaan Kandesartaanin annosta, määrätään uusi lääkemääräys uusilla tiedoilla samaan jatkumoon:

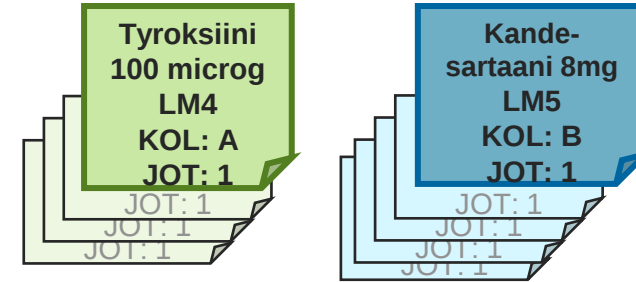
- Kaikkia tietoja ei voida kopioida uuden lääkemääräyksen pohjaksi: nämä tiedot määrääjän tulee tarkistaa ja lisätä.
- Muuttaminen koskee hoidollisia muutoksia, ja niitä voi tehdä määrääjä tai muuttaja
- Jos tarve virheen korjaamiselle, tehdään korjaus.

Korjaa lääkemääräystä

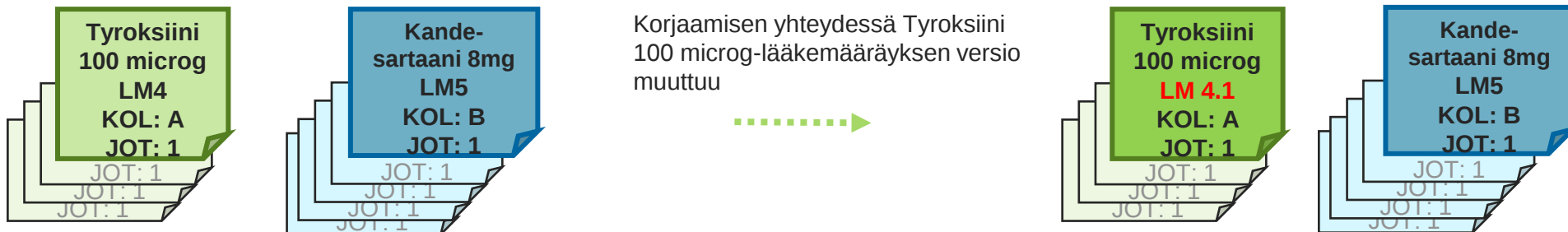
Esimerkki: Henkilöllä on lääkityslistalla kaksi lääketta:

- Tyroksiini 100 microg
- Kandesartaani 8mg
- Henkilön Tyroksiini 100 microg-lääkemääräyksessä on virhe, jonka käyttäjä korjaa
- Käyttäjä korjaa virheen lääkemääräyksen tietoihin
- **Lääkemääräyksestä tallennetaan uusi versio.**

Lääkityslista

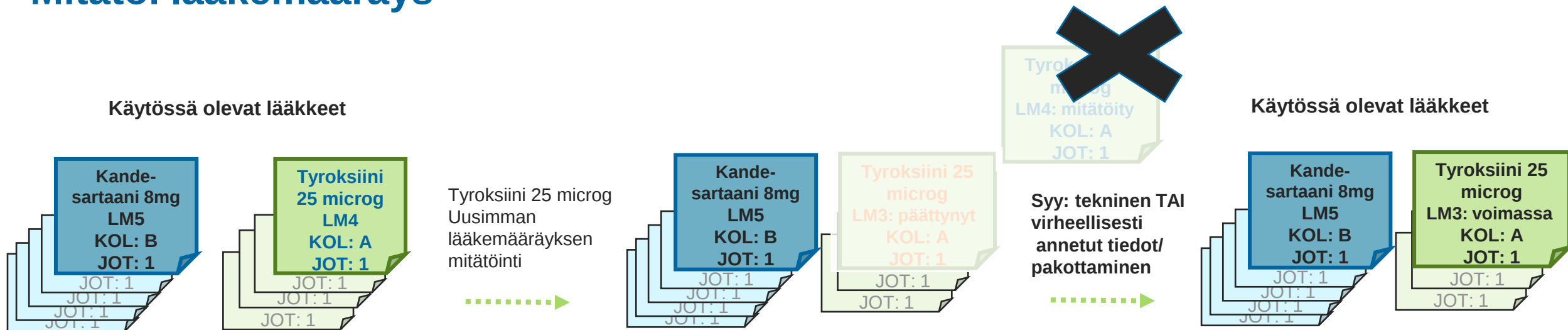

Korjataan Tyroksiini 100 microg-lääkemääräystä:

- Rooleista määrääjä voi korjata kaikkia lääkemääräyksiä, muuttaja vain itse laadittuja määräyksiä.

Mitätöi lääkemääräys

Kun lääkemääräys mitätöidään, jatkumon edellinen lääkemääräys astuu voimaan:

- Mitätöitävän lääkemääräyksen tilaksi tulee Mitätöity (kuvassa Tyroksiini LM4)
- Lääkejatkumon edellisen lääkemääräyksen tila palautuu Päättynyt-tilasta voimassaolevaksi (kuvassa Tyroksiini LM3)
- Jos mitätöinnin syy on virheellisesti annetut tiedot/pakottaminen, lääkemääräyksen tiedot palautuvat perushaussa 1 vuoden ajan.
- **Mitätöinti voidaan tehdä jatkumon uusimpaan lääkemääräykseen ja mitätöinnin syy voi olla tekninen tai virheellisesti annetut tiedot/pakottaminen**

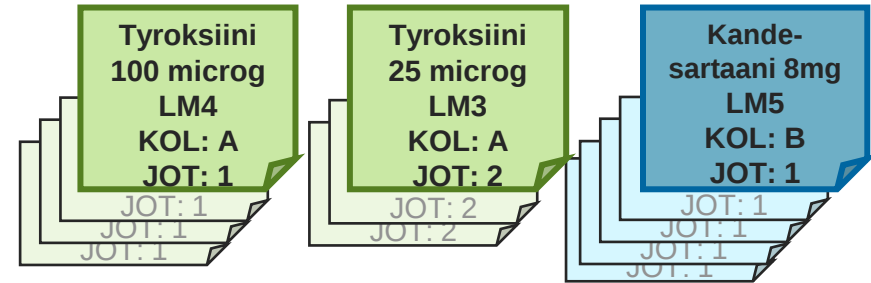
→ Hoidollinen mitätöinti loppuu: korvautuu lääkkeen lopettamistoiminnolla (lopettamismerkintä)

Lopeta lääke

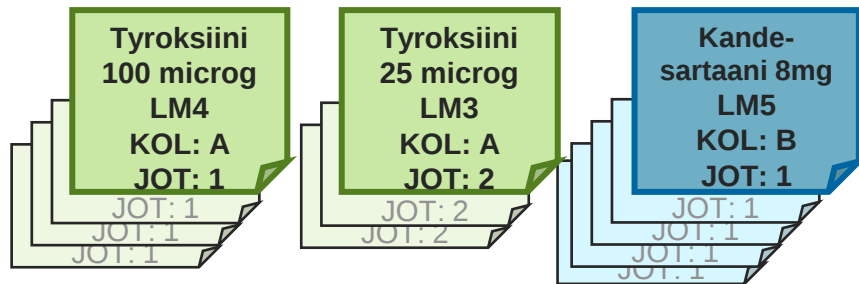
Esimerkki: Henkilöllä on lääkityslistalla kolme lääketta:

- Tyroksiini 100 microg
 - Tyroksiini 25 microg.
 - Kandesartaani 8mg
- Potilaalta lopetetaan Tyroksiini 25 microg-lääkitys.
- **Käyttäjä laatii lopettamismerkinnän, joka lopettaa Tyroksiini 25 microg-lääkejatkumon uusimman lääkemääräyksen voimassaolon.**

Lääkityslista

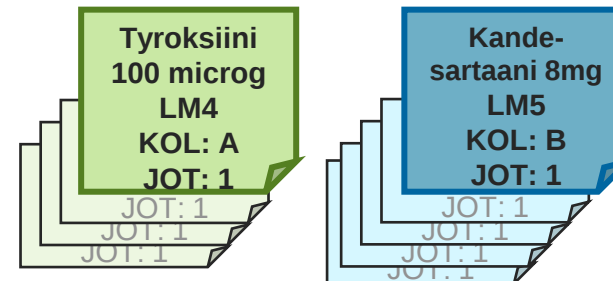
Lopeta lääke (lopetetaan Tyroksiini 25 microg):

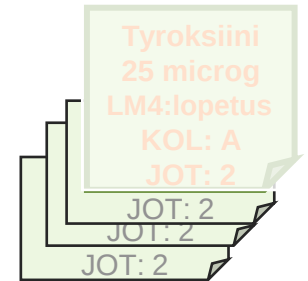
Tyroksiini 25 microg lopetus:

Lopettamismerkintä päättää Tyroksiini 25 microg uusimman lääkemääräyksen voimassaolon.

Käytössä olevat lääkkeet

Lopetetut lääkkeet

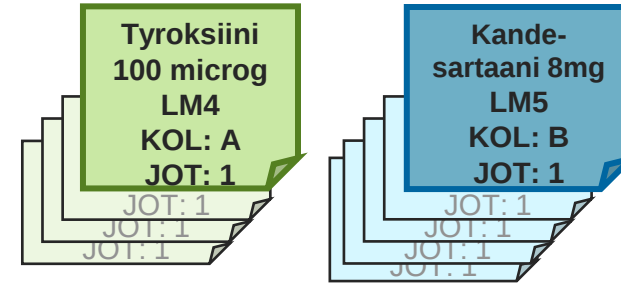
- Jos käyttäjä haluaa lopettaa Tyroksiini-lääkityksen kokonaan, lääkejatkumot on lopetettava erikseen.
- Lopettamismerkintä päättää kyseisen lääkejatkumon: lääkettä ei voi "aloittaa uudestaan samaan jatkumoon"

Lopeta lääke –käyttötapauksella määrätään määräaikainen lääke

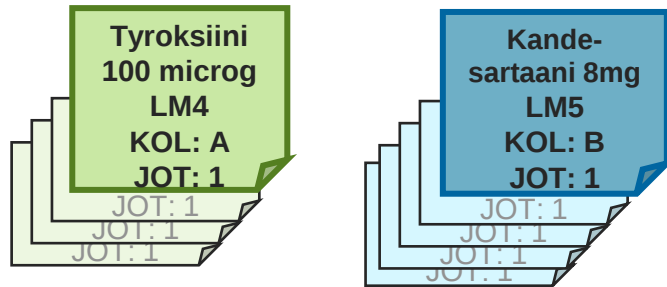
Esimerkki: Henkilöllä on lääkityslistalla kaksi lääkettä:

- Tyroksiini 100 microg
- Kandesartaani 8mg
- Henkilölle aloitetaan Tyroksiini 25 microg. 4 viikon ajaksi
- Käyttäjä laatii Tyroksiini 25 microg. Lääkemääräyksen sekä samassa yhteydessä lopettamismerkinnän, joka lopettaa lääkkeen 4 viikon kuluttua.

Lääkityslista

Aloitetaan määräaikainen Tyroksiini 25 microg –lääke:

Tyroksiini 25 microg aloitus:

Lopettamismerkintä päättää Tyroksiini 25 microg määrättynä ajankohtana (1.10.2024).

Käytössä olevat lääkkeet

- Lopettamismerkintä laaditaan, kun määrätään **määräaikainen lääke** (sisältää lopettamisajankohdan tiedot).
- Lopettamismerkintä astuu määrättynä aikana voimaan ja päättää lääkityksen.
- Perushaussa palautuu 1 vuoden sisällä lopetettujen lääkkeiden tiedot.

Mitä tapahtuu lopettamismerkinnälle, joka ei ole vielä astunut voimaan ("lopetus tulevaisuuteen") kun tehdään muita toimintoja?

Muuta lääkitystä

Käyttäjä muuttaa potilaan lääkitystä (Muuta lääke – käyttötapaus)

Lääkejatkumossa on lopettamismerkintä

Käyttäjä voi muuttaa lopettamismerkinnän tietoja tai säilyttää tiedot ennallaan

Järjestelmä luo uuden, lopettamismerkinnän samoilla tai muutetuilla tiedoilla.

Käyttäjä poistaa lopettamismerkinnän

Järjestelmä ei tallenna uutta lopettamismerkintää: Lopettamismerkintä peruuntuu.

Korjaa lääkemääräystä

Käyttäjä korjaa lääkemääräystä

Lääkejatkumossa on lopettamismerkintä

Käyttäjä voi korjata lopettamismerkinnän tietoja.

Järjestelmä luo uuden, lopettamismerkinnän samoilla tai muutetuilla tiedoilla.

Käyttäjä voi säilyttää lopettamismerkinnän tiedot ennallaan.

Käyttäjä voi poistaa lopettamismerkinnän.

Järjestelmä mitätöi lopettamismerkinnän.

Mitätöi lopettamismerkintä

Käyttäjä poistaa lopettamismerkinnän (esim. määräaikaisuuden poisto)

Lääkejatkumossa on lopettamismerkintä

Käyttäjä mitätöi lopettamismerkinnän*

**Mitätöi lopettamismerkintä –käyttötapaus toimii myös alikäyttötapauksena. Ei välttämättä käyttäjän aktiivista toimintaa, vaan tapahtuu osana muita toimintoja.*

Mitä tapahtuu lopettamismerkinnälle, joka ei ole vielä astunut voimaan ("lopetus tulevaisuuteen") kun tehdään muita toimintoja?

Mitätöi lääkemääräys

Käyttäjä mitätöi
lääkemääräyksen.
Syy tekninen

**Lääkejatkumossa on
lopettamismerkintä**

Käyttäjä voi
mitätöidä
lopettamis-
merkinnän.

Järjestelmä
mitätöi
lopettamis-
merkinnän.

Käyttäjä voi säilyttää
lopettamismerkinnän
tiedot ennallaan.

Järjestelmä säilyttää
lopettamismerkinnän
voimassa.

Mitätöi lääkemääräys

Käyttäjä mitätöi
lääkemääräyksen.
Syy virheellisesti annetut
tiedot/pakottaminen

**Lääkejatkumossa on
lopettamismerkintä**

Käyttäjä voi
poistaa
lopettamis-
merkinnän.

Järjestelmä muuttaa
lopettamismerkinnän
tilaksi päättynyt

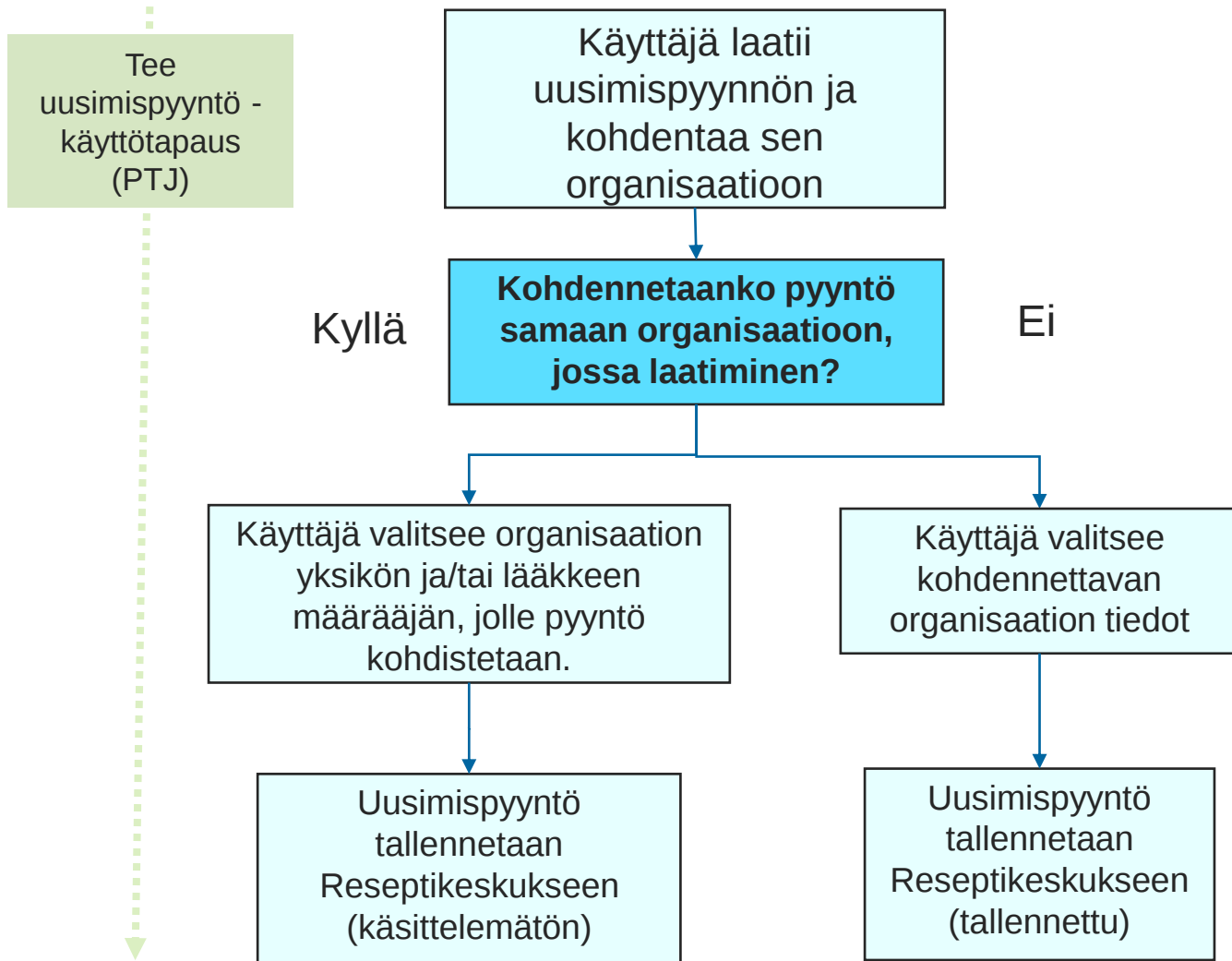
Käyttäjä voi säilyttää
lopettamismerkinnän
tiedot ennallaan.

Järjestelmä luo
uuden, saman
sisältöisen
lopettamismerkinnän.

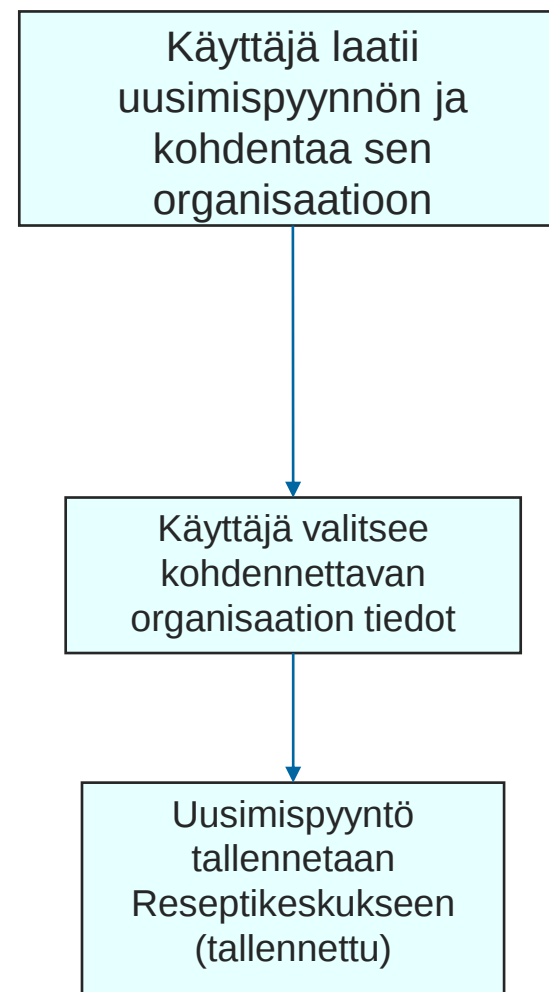
**Mitätöi lopettamismerkintä –käyttötapaus toimii myös alikäyttötapauksena. Ei välttämättä käyttäjän aktiivista toimintaa, vaan tapahtuu osana muita toimintoja.*

Uusimispyynnön laatiminen

Terveystenhuollon palveluntajat (PTJ)

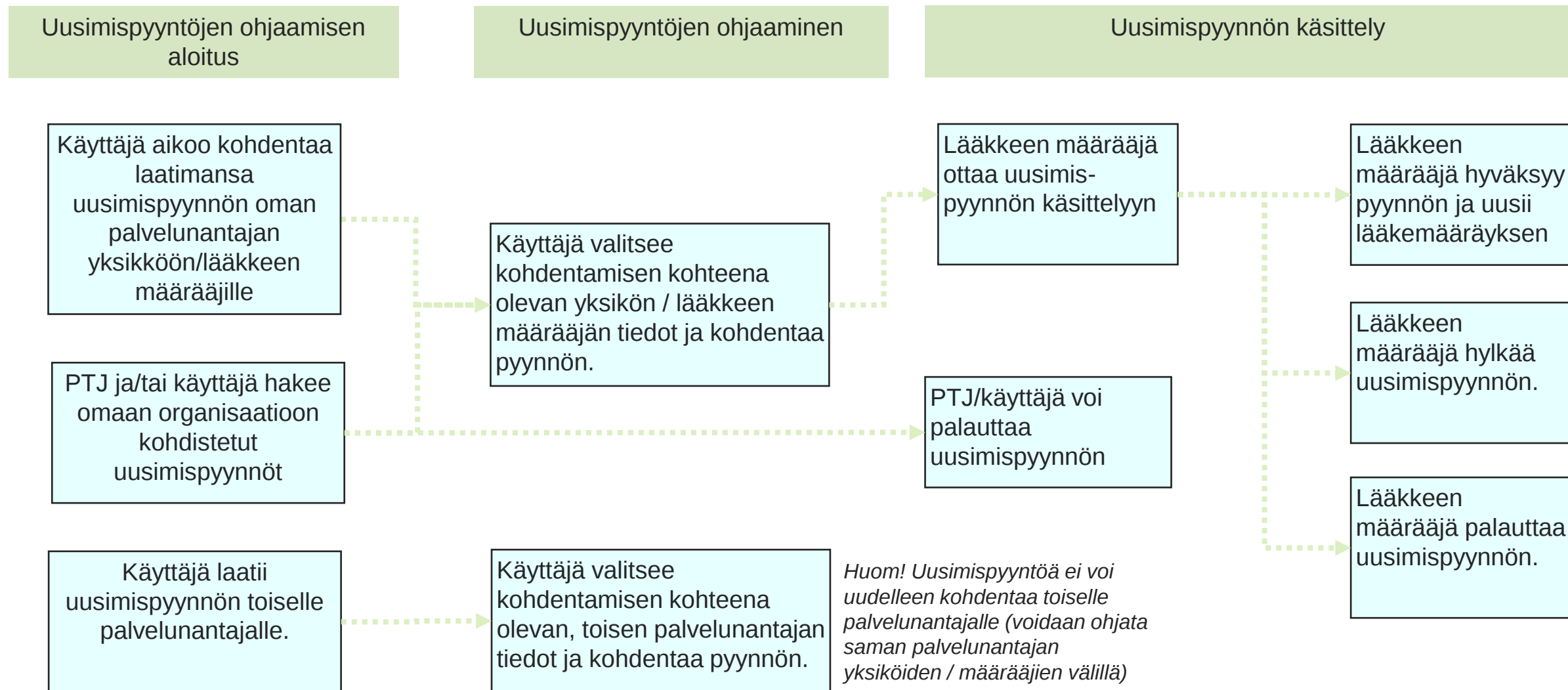
Apteekit (AJ)

Lähetä uusimispyyntö -käyttötapaus (AJ)

*Potilas voi myös laatia uusimispyyntöjä Omakannan kautta.

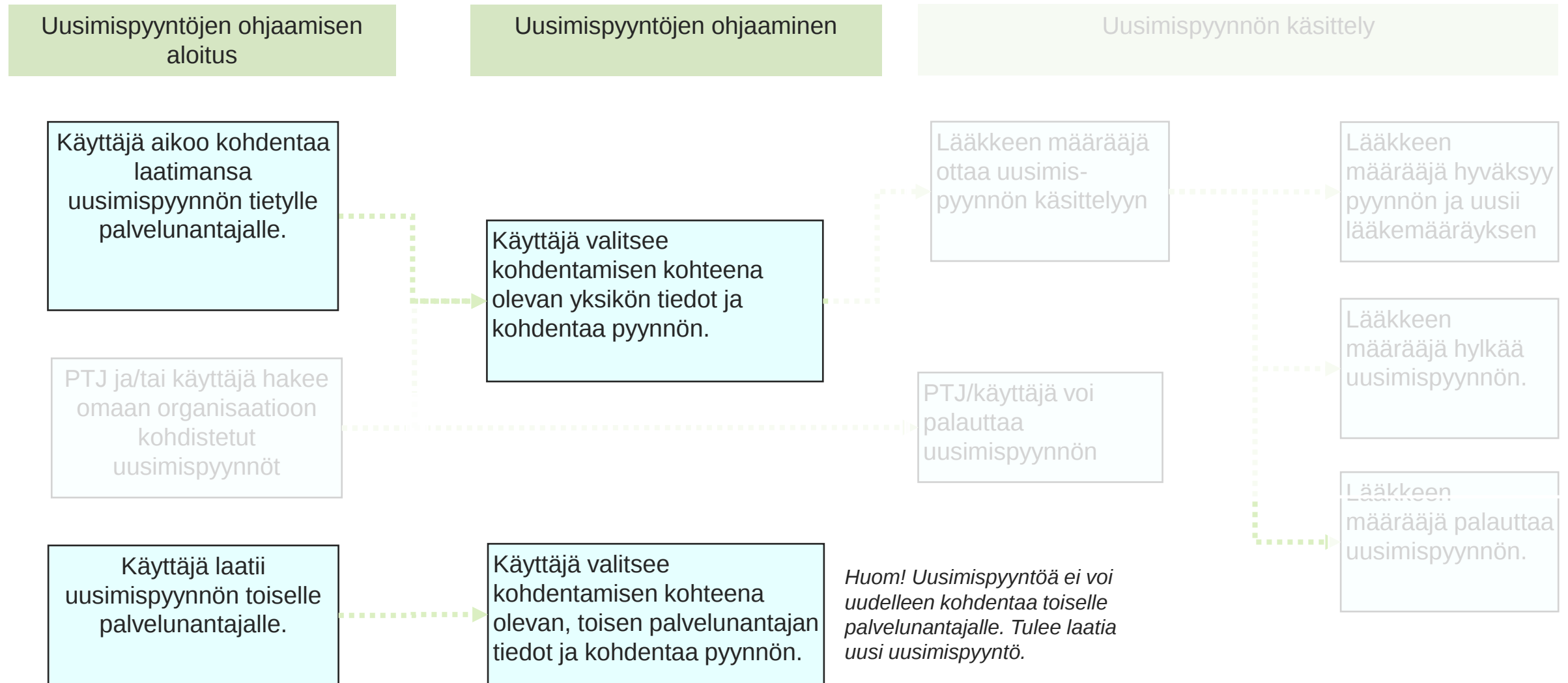
Uusimispyyntöjen ohjaaminen ja käsittely (PTJ)

Käyttäjä = palveluntajan tehtävään osoittama henkilö, jolla on oikeus laatia ja ohjata uusimispyyntöjä

Lääkkeen määrääjä = Käyttäjän kanssa samassa organisaatiossa toimiva lääkkeen määrääjä, jolla on oikeus käsitellä uusimispyyntöjä

Uusimispyyntöjen ohjaaminen ja käsittely (AJ)

Käyttäjä = apteekissa tehtävään osoittama henkilö, jolla on oikeus laatia ja kohdentaa uusimispyyntöjä

Puhelin- ja paperilääkemääräyksen tallentaminen (AJ)

- Tallentaminen toteutetaan kuten ennenkin.
- Puhelinlääkemääräystä ei voi liittää käytössä olevan lääkkeen jatkumoon (muodostaa aina oman ”rivinsä” lääkityslistalle)
- Paperilääkemääräys: jos lääkemääräyksessä saatavilla tunnisteet (esim. viivakoodi), lääkemääräys voidaan tallentaa oikeaan jatkumoon. Jos teknisen häiriön aikana on laadittu lääkemääräys, joka tulostettu paperisena, mutta teknisen häiriön ohituttua tämä lääkemääräys on tallentunut Reseptikeskukseen, toimitus tehdään sähköisestä lääkemääräyksestä ja paperilääkemääräystä ei tarvitse tallentaa.
- Jos tallennettava määräys on määräaikainen lääkitys, **määräystä tallentava farmaseutti laatii lopettamismerkinnän määräyksen mukaisesti** ja tallentaa sen lääkemääräyksen lisäksi Reseptikeskukseen.

Puhelin- ja paperilääkemääräyksen tallentaminen (AJ)

Nykyään

- Apteekki voi tallentaa lääkkeen määrääjän antaman paperisen lääkemääräyksen tai puhelinlääkemääräyksen Reseptikeskukseen
- Annettu lääkemääräys sähköistetään ja se on samassa asemassa muiden sähköisten lääkemääräysten kanssa

Mikä muuttuu: ”puskuritoiminto”

- Paperilääkemääräysten (häiriötilanne) tallennuksen yhteydessä yhdistetään lääkemääräys oikeaan käytössä olevan lääkkeen tunnisteseen (jos mahdollista).
- **Jos apteekkijärjestelmä ei ole ehtinyt tallentaa paperilääkemääräystä, potilastietojärjestelmä tallentaa häiriötilanteen päätyttyä lääkemääräyksen Reseptikeskukseen ”puskurista”.**
 - Paperilääkemääräystä käsiteltäessä kyseinen lääkemääräys on jo tallentunut Reseptikeskukseen: ei tarvetta ”sähköistämiselle” ja tallentamiselle

Korjaus ja mitätöinti

- Apteekkijärjestelmissä lääkemääräyksen korjaus ja mitätöinti toteutuu kuten edellä kuvattu.
- Myös toimituksia voi korjata ja mitätöidä kuten ennenkin.
- Lopettamismerkinnän käsittely esim. korjauksen ja mitätöinnin yhteydessä toimii myös kuten edellä kuvattu.

Tilatietojen tarkistaminen ja uusimispyynnöt

- Apteekkijärjestelmissä tilatiedot voidaan tarkistaa ja päivittää lääkityslistan kautta tai haku voidaan myös toteuttaa lääkemääräyksen tunnisteilla.
- Uusimispyynnöt laaditaan kuten ennenkin, ja kuten potilastietojärjestelmissä (kohdennus tietyille palvelunantajalle).

Sähköisen lääkemääräyksen v5.0.0 muutokset (RC1, RC2)

Järjestelmätoimittajien työpaja
26.4.2024

Kan
ta

Sähköisen lääkemääräyksen sanomat / Header

- ❑ Uusimisen perusteella tehdyltä lääkemääräykseltä poistuu viittaus uusimispyyntöön
- ❑ Lääkkeen lopettamismerkinnän ja lopettamismerkinnän mitätöinnin vaikutukset
 - Versiointi: lopettamismerkintä aina versio 1, ei viittauksia muihin asiakirjoihin. Lopettamismerkinnän mitätöinnin versio on 2 ja RPLC viittaus mitätöitävään lopettamismerkintään
- ❑ Uudet roolitiedot ja Author-taulukon lisäys, useita muutoksia, mm:
 - HOIVAS (korjausluvan antanut lääkkeen määrääjä)
 - HYV (farmasian opiskelijan kirjauksen hyväksynyt lääkkeen toimittaja)
 - MER (lääkemuutoksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö)
 - LLL (lääkkeen lopettaja)

Sähköisen lääkemääräyksen sanomat / Body

- ❑ Käytössä olevan lääkkeen tunniste (ent. määrätyn lääkkeen yksilöivä tunniste)
 - Ei muita muutoksia nimen lisäksi
- ❑ Lääkejatkumon osatunniste (ent. määrätyn lääkkeen osatunniste)
 - Jatkossa mahdollista, että osatunniste voi olla muutakin kuin 1. Osatunniste 1 säilyy niillä lääkemääräyksillä, jotka kirjoitetaan olemassa oleviin jatkumoihin (eli v4.00 aloitetut jatkumot).
 - Lisätty ohjeistusta osatunnisteen luontiin.
- ❑ Määrätyn määrän esittämistapa
 - Koodi 9 = Ei toimitettavaa määrää
 - Koodisto: Sähköinen lääkemääräys – Määrätyn määrän esittämistapa (<https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=149&versionKey=221>)

Sähköisen lääkemääräyksen sanomat / Body

❑ Lääkkeen muutos:

- Tallennetaan lääkemääräyksenä (Reseptisanoman tyyppi 1)
- Uutena kenttänä vapaaehtoinen tieto lääkemutoksen syy ja lisätiedot (kenttäkoodi 97.1)
- Kun muutoksen tekijänä on muu kuin lääkkeen määrääjä (esim. sh), tulee annostusohjeen muutos olla sallittu jatkumon edellisessä lääkemääräyksellä

Sähköisen lääkemääräyksen sanomat / Body

- ❑ Lääkkeen lopettamismerkintä (Reseptisanoman tyyppi 23)
 - Lopettamismerkinnälle tuodaan lääkkeen perus- ja pakkaustiedot lääkemääräykseltä, johon lopettamismerkintä perustuu eli jatkumon uusimmalta lääkemääräykseltä.
 - Käytössä olevan lääkkeen tunniste ja lääkejatkumon osatunniste kopioidaan myös samalta lääkemääräykseltä kuin lääkkeen tiedot.
 - Lopettamismerkinnän omissa tiedoissa mm: lääkkeen lopetuspäivä, lopetuksen syy.
- ❑ Lääkkeen lopettamismerkinnän mitätöinti (Reseptisanoman tyyppi 24)
 - Tiedot kopioidaan mitätöitävältä lääkkeen lopettamismerkinnältä

Sähköisen lääkemääräyksen sanomat / Body

- ❑ Lisätty uusia tietoja, mm:
 - Sic!-merkintään liittyvät uudet tiedot (syy ja lisätieto)
 - Lääkkeen indikaatio rakenteisena
 - Lääkkeenantoreitin puoli
 - Lääkkeen alkuperäinen aloituspäivä
 - Lääkkeen haittavaikutus
- ❑ Uudet ja poistetut tiedot löytyvät kappaleen 3 taulukosta.

Sähköisen lääkemääräyksen sanomat / MR

Yleistä hakurajapinnoista:

- MR-rajapinta jatkossa vain yksittäisten asiakirjojen hakuihin (pl. Uusimispyyntöjen haku)
 - Lääkemääräys asiakirjojen "massahaku" poistuu. Yksittäiseen lääkemääräykseen liittyvät muut asiakirjat kuitenkin edelleen mahdollista hakea relatedDocument-haulla.
- Haut keskittyvät jatkossa enemmän tapahtuvaksi FHIR-rajapinnan kautta
- Muutokset hakusanomiin:
 - Yksilöintitietojen haku 29 poistuu kokonaan käytöstä (siirtymäajan käytössä v4.xx järjestelmille)
 - Tulostehaut siirtyvät FHIR-rajapintaan

Sähköisen lääkemääräyksen sanomat / MR

- ❑ LocalHeader skeemamuutos. 2 uuden tiedon lisääminen (huom! Muutos koskee myös v4.xx järjestelmiä):
 - stopDate = Lääkkeen lopetuspäivä
 - stopReasonCode = Lääkkeen lopetuksen syy

Sähköisen lääkemääräyksen sanomat / MR

❑ Uudet interaktiot:

- Lääkkeen lopettamismerkintä: Document Medicine End Marking (RCMR_IN000303FI01)
- Lääkkeen lopettamismerkinnän mitätöinti: Document Medicine End Marking Repudiation with Content (RCMR_IN000323FI01)

❑ MR-dokumentin käyttötapauksissa kuvattu samaan jatkumoon liittyvän lääkemääräyksen (ja mitätöinnin tietyillä syykoodeilla) ja lääkkeen lopettamismerkinnän lähettämisen järjestys.

- Jos jatkumossa on voimassaoleva lopettamismerkintä ja jatkumoon tehdään uusi lääkemääräys, muuttaa Reseptikeskus lopettamismerkinnän tilaksi ”päättynyt”. Tästä syystä tulee lähettää aina myös uusi lopettamismerkintä, jos lopettamismerkintä on tarkoitus säilyttää voimassa.
- Lopettamismerkinnän tilamuutokset on kuvattu dokumentissa: [Automaattiset tilanmuutokset](#)

Kanta-lääkityslista FHIR-raajapinnat

Järjestelmätoimittajien työpaja
26.4.2024

Kan
ta

Kanta-lääkityslista FHIR-rajapinnat

- Simplifier.net:iin on julkaistu profiileja ja niihin liittyviä laajennoksia
 - profiilit ja laajennokset ovat draft-versioita, joihin voi vielä tulla muutoksia
- Julkaistu Implementiopus [Finnish Kanta-Medication list R4 versio 0.2_Draft \(simplifier.net\)](#)
 - Implementiopus päivittyy työn etenemisen ja mahdollisten kommenttien perusteella.
 - Sitä täydennetään asteittain ja se julkaistaan toistaiseksi draft-versiona.
 - Kun opas on uusien tietojen osalta valmis, päivitetään oppaan versioksi RC1.
- Esimerkit tullaan julkaisemaan myöhemmin

FHIR rajapintojen profiilit ja laajennokset

- Simplifier.net:ssä julkaistut profiilit ja niihin liittyvät laajennokset:
 - MedicationListMedicationRequest, Lääkemääräyksen tiedot
 - MedicationListMedicationDispense, Lääketoimituksen tiedot
 - MedicationListMedication ja MedicationListMedicationKnowledge, Lääkkeen tiedot
 - MedicationListPatient, Potilaan tiedot
 - Simplifierin implemointioppaassa on lueteltu laajennokset profiileittain
 - [Finnish Kanta-Medication list R4 versio 0.2 Draft \(simplifier.net\)](#)

FHIR rajapintojen profiilit ja laajennokset

- Myöhemmin tullaan julkaisemaan loput profiilit ja niihin liittyvät laajennokset:
 - MedicationListDiscontinuationMedicationRequest, Lääkkeen lopettamismerkinnän tiedot
 - MedicationListRenewalBasic, Uusimipyynnön ja uusimispyynnön käsittelyn tiedot
 - MedicationListStatusBasic, Lukituksen ja varauksien tiedot
 - MedicationListPractitionerRole, MedicationListPractitioner ja MedicationListProvenance Lääkemääräyksen käsittelijän tiedot
 - MedicationListOrganization, Organisaation tiedot

Kanta-lääkityslistan REST hakuoperaatiot

- Kanta-lääkityslistan FHIR hakuoperaatioiden palauttavat tietosisällöt ovat pääasiassa samanlaiset seuraavissa hauissa
 - Kanta-lääkityslistan perushaku, `$get-medicationlist`
 - Lääkkeen historiahaku, `$get-history-medications`
 - Lopetettujen lääkkeiden haku, `$get-discontinued-medications`
 - Historiahaku ilman käytössä olevan lääkkeen tunnisteita, `$get-old-prescriptions`
 - Lääkityslistan erikoishaku, `$get-custom-data`
 - Tulostehaut (julkaistaan myöhemmin), `$get-printout`
- Hakuoperaatioiden kyselyparametrit on julkaistu Simplifierin implemointioppaassa.

Kanta-lääkityslistan määrittelyt Siirtymä ja eteenpäinyhteensopivuus

Järjestelmätoimittajien työpaja
26.4.2024

Kimmo Rissanen

Kan
ta

Kanta-lääkityslista: V4-V5 siirtymä

- Rakenteinen annostus käytössä viimeistään 31.12.2025
 - Yhteistestattu viimeistään 30.9.2025
- V4 eteenpäin yhteensopivuus käytössä viimeistään Q1/2026
 - Yhteistestattu viimeistään 31.12.2025
- V5 lääkemääräys käytössä viimeistään 1.10.2027
 - Yhteistestattu viimeistään 1.6.2027
- Vanhojen määrittelyversioiden mukaisten lääkemääräysten käsittelykykyä vaaditaan toistaiseksi
 - Vanhentuneiden lääkemääräysten uusiminen
 - Korjaaminen ja mitätöinti lääkemääräyksen voimassaolon päättymisen jälkeen

Kanta-lääkityslista: eteenpäin yhteensopivuus, voimassaolo ja uusiminen V4-järjestelmissä

- Uudet lääkemääräyksen voimassaolotilat Päättynyt ja Lopetettu
 - Ei uusimista, korjaamista tai mitätöintiä
- Lääkemääräyksen toimitustila Mitätöity poistuu käytöstä
 - Mitätöinti näkyy lääkemääräyksen voimassaolotilasta
- Lääkemääräyksen uusiminen
 - Toimittamattomaan tai yli 16/28 kk vanhaan lääkemääräykseen tehdyn uusimispyynnön käsittely
 - Osajatkumon tunnisteen kopiointi uusittavalta lääkemääräykseltä
 - Huomautus tulevaisuuteen ajoittuvan lopettamismerkinnän poistumisesta
 - V5 lääkemääräyksissä ei ole viittausta uusimispyyntöön

Kanta-lääkityslista: eteenpäin yhteensopivuus, lääkkeen lopettaminen V4-järjestelmissä

- Lääkityksen lopetustietojen näyttäminen
 - Lopetettu-voimassaolotila
 - Lopetuspäivä
 - Lopetuksen syy
- Ei voi laatia tai käsitellä lopettamismerkintöjä
 - Hoidollinen mitätöinti toimii lopettamistoimintona
 - Aiempi lääkemääräys ei palaa voimaan
- Lopettamismerkintä poistuu, kun lääkemääräys uusitaan tai mitätöidään
 - Huomautus lopettamismerkinnän poistumisesta

Kanta-lääkityslista: eteenpäin yhteensopivuus, korjaaminen ja mitätöinti V4-järjestelmissä

- Eteenpäin yhteensopivuuden yleiset vaatimukset säilyvät
- Ei voi korjata V5-järjestelmällä laadittua lääkemääräystä
 - Jos havaitaan virhe, lääkemääräys tulee mitätöidä ja laatia uusi
- Mitätöinti: tekninen syy tai potilaan aiheuttama virhe
 - V5 mitätöinnin uudet tyypit: vastaavuus poistuviin mitätöinnin tyyppeihin
 - Lääkejatkumossa ennen mitätöintiä oleva lääkemääräys palaa voimaan
 - Huomautus aiemman lääkemääräyksen palaamisesta voimaan
 - Tietoa voimaan palaavasta lääkemääräyksestä ei palauteta mitätöinnin yhteydessä
 - Voimaan palautuneen lääkemääräyksen tiedot nähdään, kun lääkityslistan tiedot päivitetään voimassa olevan lääkityksen haulla
 - Lopettamismerkintä poistuu, kun lääkemääräys mitätöidään
 - Huomautus lopettamismerkinnän poistumisesta

Kanta-lääkityslista: eteenpäin yhteensopivuus, tulosteet ja kiellot V4-järjestelmissä

- Tulosteissa edelleen MR hakurajapinta
 - Uusi tyyli tiedosto ja palautettava tietosisältö
 - Viivakoodin tilalle mahdollisesti QR-koodi
 - Käytössä olevan lääkkeen ja lääkemääräyksen tunnistet
- Kiellot jatkossa lääkekohtaisia
 - Uusi kieltolomake, joka sisältää lääke- ja lääkemääräyskohtaiset kiellot
 - Ei voi tehdä kieltoihin muutoksia, jos kiellot aiemmin asetettu V5-järjestelmällä tai OmaKannassa
 - Potilas ohjataan tekemään muutokset OmaKannassa tai siinä terveydenhuollon yksikössä, jossa kieltoja on viimeksi käsitelty

Kiellettyjen lääkemääräysten käsittely

Kanta-lääkityslistan myötä kiellot tulevat kohdistumaan käytössä olevaan lääkkeeseen

- Esim. jos kansalaisella on käytössä samasta lääkkeestä 2 eri vahvuutta ja ovat samalla käytössä olevalla lääkkeen tunnisteella, niin kansalaisen ei tarvitse kieltää kuin lääke ja kiello kohdistuu koko jatkumoon.
- Kansalainen tehnyt kiellon v5.00 järjestelmällä/OmaKannassa
 - Kansalainen menee terveydenhuollon järjestelmään, jossa käytössä v4.00 versio
 - Kiellon asettaminen / peruutus ei onnistu siirtymäaikana täällä, vaan pitää mennä samaan th:n yksikköön/OmaKantaan, jossa teki edellisen kiellon

Kielto asetettu määrittelyversiolla v4.00 tai vanhemmilla versioilla	Kiellon asettaminen/peruutus	Kieltolomake
Järjestelmä V4.00	Kyllä	Vanha *)
Järjestelmä V5.00	Kyllä	Uusi **)

Kielto asetettu määrittelyversiolla v5.00	Kiellon asettaminen/peruutus	Kieltolomake
Järjestelmä V4.00	Ei (Reseptikeskus antaa virheilmoituksen ja potilasta pyydetään menemään siihen terveydenhuollon yksikköön, jossa asetti kiellon)	-
Järjestelmä V5.00	Kyllä	Uusi **)

*) sisältää vain lääkemääräyskohtaiset kiellot

**) sisältää lääkemääräyskohtaiset kiellot sekä käytössä olevaan lääkkeeseen kohdistuvat kiellot

Loppusanat

Järjestelmätoimittajien työpaja
26.4.2024

Kan
+
ta

Lopuksi

Materiaali julkaistaan koottuna [Kanta-lääkityslistan määrittelyiden esittelytilaisuus järjestelmätoimittajille - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](#)

FHIR rajapintojen kommentointi

- Laitetaan kommentointikierrokselle vielä kun saadaan 1.0 versio julkaistua
- Draft –versioita saa myös kommentoida halutessaan
- Kommentit: [Kanta FHIR Prescription - FHIR Community – Zulip](#)
- Loput profiilit ja niihin liittyvät laajennokset pyritään julkaisemaan toukokuun aikana

Kiitos osallistumisesta ja laittakaa matalalla kynnyksellä kommentteja ja lisätilaisuuksien toiveita kanta@kanta.fi

Kanta

Kiitos!

Olemme myös somessa

@kantapalvelut